

Valtiovarainministeriölle

Lausunto luonnoksesta valtiovarainministeriön asetukseksi Digi- ja väestötietoviraston suoritteiden maksuista vuonna 2020

Viite: VN/10914/2019

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry nostaa esiin Väestörekisterikeskuksen (Digi- ja väestötietoviraston edeltäjän) nykyisen linjauksen koskien suoritteista perittäviä maksuja. Ammattikorkeakoulut käyttävät Digi- ja väestötietoviraston palveluita pääasiassa uusien opiskelijoiden aloittaessa opintojaan, jolloin tarvitaan vahvaa tunnistautumista tietojärjestelmiin liittyvien pääsyoikeuksien varmistamiseksi. Tutkintokoulutukseen tulevien opiskelijoiden kohdalla vahva tunnistautuminen toteutuu Väestörekisterikeskuksen toimesta maksuttomasti valtioneuvoston asetuksen 2 § 1 momentin 4 kohdan mukaisesti. Väestörekisterikeskuksen vuonna 2017 tekemän linjauksen mukaan avoin korkeakouluopetus kuuluu maksuttomien julkisoikeudellisten suoritteiden piiriin. Tämä ei kuitenkaan takaa, että kaikki julkisrahoitteinen, ei-tutkintoon johtava koulutus kuuluisi automaattisesti maksuttomien palveluiden piiriin. Tällaisia koulutuksia ovat mm. korkeakoulujen tarjoama täydennyskoulutus, erikoistumiskoulutukset, erilliset opinto-oikeudet sekä maahanmuuttajien valmentava koulutus.

Arene katsoo, että kaikkien ammattikorkeakouluissa julkisrahoitteisessa koulutuksessa opiskelevien henkilöiden tunnistamiseen liittyvien palveluiden tulisi kuulua korkeakouluille tarjottavien maksuttomien palveluiden piiriin. Jatkuvan oppimisen kysynnän kasvaessa ei-tutkintoon johtavan koulutuksen määrää tulee kasvamaan merkittävästi. Ammattikorkeakoululain 4 § säädetään ammattikorkeakoulujen tehtävistä ja vuoden 2018 lakimuutoksen yhteydessä korkeakoulujen tehtäviin lisättiin velvoite tarjota mahdollisuus jatkuvaan oppimiseen. Koska jatkuvan oppimisen palvelut ovat määritelty lakisääteisesti ammattikorkeakoulujen tehtäviksi, olisi perusteltua, että näitä opintoja opiskelevien opiskelijoiden tunnistamiseen liittyvät palvelut olisivat korkeakoululle maksuttomia.

Vuoden 2021 kustannusmallin uudistus

Arene pitää tärkeänä, ettei ammattikorkeakouluille tule uusia kustannuksia tai nykyiset kustannukset kasva vuonna 2021, jolloin Digi- ja väestötietovirasto ottaa käyttöön täysin uuden kustannuslaskentamallin. Väestörekisterikeskus on aikaisemmissa päätöksissään koskien korkeakoulujen lupia käyttää Suomi.fi-tunnistautumispalvelua todennut, että palveluiden käytöstä voidaan myöhemmin periä maksu, jos säännöksiä muutetaan.

Arene pitää tärkeänä, että viimeistään vuoden 2021 laajemmassa uudistuksessa otettaisiin huomioon korkeakoulujen uudistunut tehtävä jatkuvan oppimisen osalta ja huomioitaisiin se yllä esittämällämme tavalla.

Lisäksi Arene korostaa, ettei vuonna 2019 maksullisista julkisoikeudellisista suoritteista liiketaloudellisin perustein hinnoiteltuihin suoritteisiin siirretyt tieteellistä tutkimusta varten tarjottavien palveluiden hinnoitteluperusteet muutu nykyisestä. Nykyasetuksessa tieteelliseen tutkimukseen perustuvien palveluiden hinnat määräytyvät omakustannehintojen mukaisiksi. Arene esittää, että tieteellisen tutkimuksen lisäksi kirjaus kattaisi laajemmin korkeakoulujen tekemän tutkimus- ja kehittämis- ja innovaatiotyön. Tämä kuuluu ammattikorkeakoulujen lakisääteisiin tehtäviin.

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry

Tapio Varmola
puheenjohtaja
tapio.varmola@seamk.fi

Petri Lempinen
toiminnanjohtaja
petri.lempinen@arene.fi